

УДК 351.741(477)

В.Т. Білоус,
 доктор юридичних наук, професор,
Т.А. Плугатар,
 кандидат юридичних наук,
 старший науковий співробітник

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

У статті на основі аналізу наявних наукових підходів, а також чинного законодавства України і практики його виконання визначено роль Міністерства внутрішніх справ України як суб'єкта реалізації державної антикорупційної політики, висвітлено основні напрями та форми такої діяльності з урахуванням сучасного стану протидії та запобігання корупції в Україні. Зважаючи на процеси реформування системи органів внутрішніх справ, сформульовано пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства України в цій сфері, а також щодо створення ефективної загальнодержавної системи запобігання та протидії корупції.

Ключові слова: Міністерство внутрішніх справ України, органи внутрішніх справ, державна антикорупційна політика, протидія та запобігання корупції.

В статье на основе анализа существующих научных подходов, а также действующего законодательства Украины и практики его выполнения определена роль Министерства внутренних дел Украины как субъекта реализации государственной антикоррупционной политики, освещены основные направления и формы такой деятельности с учетом современного состояния противодействия и предотвращения коррупции в Украине. Учитывая процессы реформирования системы органов внутренних дел, автор сформулированы предложения по совершенствованию действующего законодательства Украины в этой сфере, а также по созданию эффективной общегосударственной системы предотвращения и противодействия коррупции.

Ключевые слова: Министерство внутренних дел Украины, органы внутренних дел, государственная антикоррупционная политика, противодействие и предотвращение коррупции.

On the basis of an analysis of the existing scientific approaches and laws of Ukraine and its practical implementation the role of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a subject of implementation of the state anti-corruption policy is defined, the main directions and forms of such activities are highlighted, the current state of combating and preventing corruption in Ukraine is considered. Taking into account the reforming of the system of internal affairs, several suggestions for the improvement of the current legislation of Ukraine in this sphere, as well as for creating of an effective national system for the prevention and combating corruption are made.

Keywords: Ministry of Internal Affairs of Ukraine, bodies of internal affairs, state anti-corruption policy, combating and preventing corruption.

Суттєві зміни соціально-економічних і політико-правових умов функціонування системи Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС України), курс нашої держави на євроінтеграцію зумовлюють необхідність переходу від “силової” моделі діяльності до “сервісного обслуговування” щодо задоволення потреб населення та вирішення їх правових проблем. Нинішнє МВС України має трансформуватись у відомство, головними напрямками діяльності якого повинно бути забезпечення охорони та захисту прав і свобод громадян, надання громадянам правової та соціальної допомоги, в тому числі якісних послуг у сфері правоохоронної діяльності, підвищення рівня профілактики правопорушень та їх запобігання.

Основою реформування МВС України має бути розробка нормативно-правового регулювання діяльності органів внутрішніх справ (далі – ОВС), що визначатиме правові та організаційні засади діяльності ОВС, завдання та функції цієї правоохоронної структури, її місце і роль у системі виконавчої влади, принципи діяльності, компетенцію, повноваження, загальну структуру, фінансування і матеріально-технічне забезпечення, а також систему контролю та юридичну відповідальність працівників ОВС на рівні світових стандартів.

Нинішній процес підготовки до реформування супроводжується значною законодавчою активністю. Наразі у Верховній Раді України зареєстровані такі законопроекти: “Про Національну поліцію” (реєстр. № 1692 від 12.01.2015); “Про поліцію і поліцейську діяльність” (реєстр. № 1692-1 від 27.01.2015.), “Про Державне бюро розслідувань” (№ 2114 від 12.02.2015); “Про органи внутрішніх справ” (№ 2561 від 06.04.2015); “Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України” (реєстр. № 2567 від 06.04.2015). Аналіз законодавчих ініціатив підтверджує появу цікавих інновацій, вартих уваги пропозицій. Водночас їм притаманні системні проблеми, що містять загрозу чергового фальстарту. Очевидна поспішність, зайва конкуренція, намагання перехопити ініціативу спричиняють негативний вплив на якість законопроектів. Багато їх положень є поверховими, недовершеними, запозиченими з минулого разом з притаманними недоліками, інші ж занадто деталізовані, переобтяжені подробицями, які заважають їх розумінню і сприйняттю та не повинні бути предметом закону [1, с. 6].

Перші реформаторські кроки на рівні держави та МВС України, активна участь громадськості, міжнародних експертів, уроки пілотних проектів – як позитивні, так і негативні – створюють необхідні передумови системної реформи ОВС. Наразі важко прогнозувати її перспективу – чи стане вона лише черговою невдалою спробою, чи матиме шанс і принесе результати, на які сподівається як суспільство, влада, так і правоохоронці. Однак у процесі планування та реалізації реформ слід дотримуватися балансу між необхідністю комплексних змін і спроможністю їх одночасного впровадження. Масштаби та темпи реформаторських амбіцій повинні оцінюватися на предмет їх реалістичності з урахуванням сьогоденного стану та прогнозів розвитку безпекової ситуації, можливостей національної економіки.

Питання реалізації державної антикорупційної політики були предметом досліджень таких українських вчених, як: С.М. Алфьоров, М.Ю. Бездольний, А.В. Гайдук, В.Д. Гвоздецький, Д.Г. Заброда, М.І. Мельник, Є.В. Невмержицький, В.М. Попович, С.С. Рогульський, С.С. Серьогін, О.В. Ткаченко, Р.М. Тучак, П.Л. Фріс, М.І. Хавронюк, І.В. Чемерис, І.Г. Яцків та інші. Втім, вважати проблематику, пов’язану з питаннями запобігання і протидії корупції в Україні, вичерпаною аж ніяк не можна. Крім того, роль МВС України в її реалізації досліджена фрагментарно чи у межах більш широкої проблематики, а питання, які стосуються

оптимізації діяльності МВС України як суб'єкта реалізації державної антикорупційної політики в сучасних умовах, коли в Україні відбувається реформування правоохоронної системи, залишаються дискусійними й недостатньо розробленими. Таким чином, необхідність вироблення ефективної стратегії реалізації державної антикорупційної політики та удосконалення діяльності МВС України як суб'єкта її реалізації, недостатня розробленість теоретичних положень з цієї проблематики, а також недосконалість правового регулювання в цій сфері обумовлюють актуальність нашої статті.

З огляду на зазначене, мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу наявних наукових підходів, а також чинного законодавства України і практики його виконання визначити роль МВС України як суб'єкта реалізації державної антикорупційної політики, встановити основні напрями та форми такої діяльності, зважаючи на процеси реформування системи ОВС, висловити пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства в цій сфері.

Для досягнення зазначеної мети бажано вирішити такі основні *завдання*: з урахуванням сучасного стану протидії та запобігання корупції в Україні визначити повноваження МВС України щодо реалізації державної антикорупційної політики; розкрити особливості такої діяльності, зважаючи на процеси реформування системи ОВС; встановити коло органів і підрозділів МВС України, що беруть участь в організації реалізації заходів державної антикорупційної політики; розкрити основні напрями та форми її реалізації; обґрунтувати пропозиції для удосконалення реалізаційної діяльності МВС України в цій сфері.

Зміст правової основи державної антикорупційної політики становлять Конституція України; закони України та інші нормативно-правові акти, які передбачають заходи запобігання і протидії корупції, припинення корупційних правопорушень і відповідальність за них; загальновизнані принципи й норми міжнародного права, міжнародні договори із запобігання і протидії корупції.

Державна антикорупційна політика повинна відповідати міжнародно-правовим стандартам, визначеним конвенціями ООН та Ради Європи з протидії корупції, а також іншими міжнародними документами, зокрема: Кримінальною конвенцією про боротьбу з корупцією від 27 січня 1999 р. та Додатковим протоколом до неї від 15 травня 2003 р., Конвенцією ООН проти корупції від 31 жовтня 2003 р., Цивільною конвенцією про боротьбу з корупцією від 4 листопада 1999 р., Конвенцією ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р., Конвенцією про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, отриманих злочинним шляхом, від 8 листопада 1990 р. та ін.

Повноваження підрозділів ОВС як суб'єктів запобігання і протидії корупції досить докладно висвітленні в наукових працях вітчизняних науковців. Так, С. Алфьоров, до суб'єктів, які протидіють корупції в ОВС, відносить: суб'єкт, який здійснює координацію, спрямовує, визначає та контролює діяльність із протидії корупції в ОВС – МВС України; суб'єкти, які наділені правом виявляти, фіксувати та розслідувати корупційні правопорушення в ОВС: органи прокуратури, СБУ, підрозділи Служби внутрішньої безпеки ГУБОЗ України (нині – Департамент внутрішньої безпеки МВС України); суб'єкти, які в процесі виконання своїх функцій в ОВС своєю діяльністю сприяють протидії корупції: керівники всіх рівнів; підрозділи кадрового забезпечення; колеги МВС України; інспекції з особового складу і створені на їх основі постійно діючі мобільні групи для проведення перевірок стану дисципліни та законності серед особового складу ОВС; куратори підрозділів і служб; суб'єкти, які сприяють протидії корупції в межах інших покладених на них функцій та завдань [2, с. 12].

Як зазначається у п. 11 ст. 4 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, МВС України відповідно до покладених на нього завдань та в межах повноважень, передбачених законом, бере участь у боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю, корупцією та запобіганні легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, а також відповідно до п. 1 ст. 5 МВС України з метою організації своєї діяльності забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх реалізацією в апараті МВС України, органах внутрішніх справ, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління [3]. Зупинимося на останньому завданні, яке інтегроване з попередніми.

Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ” від 12 лютого 2015 року було виключено ст. 9 Закону України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю”, яка визначала спеціальними підрозділами по боротьбі з організованою злочинністю органів внутрішніх справ України ГУБОЗ МВС України, управління по боротьбі з організованою злочинністю в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі [4].

Спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю органів внутрішніх справ України і Служби безпеки України до прийняття зазначеного вище закону мали відповідно до положень ст. 12 Закону України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю, статей 10 і 11 Закону України “Про міліцію”, статей 24 і 25 Закону України “Про службу безпеки України”, статей 5, 7, 8 Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність” такі повноваження: а) заводити оперативно-розшукові справи; б) на письмову вимогу керівників відповідних спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю одержувати від банків, а також кредитних, митних, фінансових та інших установ, підприємств, організацій (незалежно від форм власності) інформацію і документи про операції, рахунки, вклади, внутрішні та зовнішні економічні угоди фізичних і юридичних осіб; в) залучати до проведення перевірок, ревізій та експертиз кваліфікованих спеціалістів установ, організацій контрольних і фінансових органів; г) одержувати інформацію з автоматизованих інформаційних і довідкових систем та банків даних, створюваних Верховним Судом України, Генеральною прокуратурою України, Антимонопольним комітетом України, Фондом державного майна України, міністерствами, відомствами, іншими державними органами України; г) в разі одержання фактичних даних про організовану злочинну діяльність для їх перевірки витребувати та одержувати від державних органів, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій (незалежно від форм власності) інформацію і документи. За матеріалами оперативно-розшукової діяльності та кримінальних справ спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю мають право подавати до суду заяви про скасування реєстрації і припинення діяльності суб'єктів підприємництва, а також за наявності підстав, передбачених Законом, подавати до суду позови про визнання недійсними угод у порядку, встановленому законодавством України, у тому числі правочинів, які були здійснені в результаті вчинення корупційного правопорушення.

Тобто оперативні управління, відділи та відділення спеціальних підрозділів мали повноваження органу дізнання і мали право порушувати, розслідувати, передавати через відповідного прокурора по нагляду за виконанням законів спеціальними підрозділами за підслідністю в інші органи внутрішніх справ і Служби безпеки України кримінальні справи про виявлені ними злочини, у такому ж порядку витребувати і приймати від них до свого провадження

кримінальні справи про злочини, вчинені організованими злочинними угрупованнями.

Наразі такі повноваження мають лише спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Служби безпеки України та їх співробітники. Оскільки ефективність діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції була низькою і зазнавала серйозної критики як з боку фахівців, так і представників неурядових організацій, міжнародних та європейських інституцій. Найбільшими наріканнями вважалось дублювання та дроблення відповідних функцій, особливо оперативно-розшукової та слідчої діяльності, які важко піддаються нагляду та координації. Іншим серйозним недоліком вважали не незалежність правоохоронних органів та фактичну відсутність справ про корупцію у вищих ешелонах влади, а також належну взаємодію між ними під час виявлення корупційних правопорушень, що призводило інколи до нездорової міжвідомчої конкуренції. Різні підходи до оцінювання результатів оперативно-розшукової та слідчої діяльності різних органів приводили до необхідності захисту вузьких відомчих інтересів та виникненню конфліктів між цими органами. Крім того, неналежна підготовка співробітників правоохоронних органів, відсутність єдиного уніфікованого підходу до виявлення та розслідування корупційних злочинів негативно впливали на результативність діяльності правоохоронних органів.

Зважаючи на всі ці недоліки, Україні було надано низку рекомендації щодо покращення діяльності правоохоронних органів у сфері протидії корупції. Так, Група держав ради Європи проти корупції (GRECO) за результатами спільного першого та другого раундів оцінювання рекомендували посилити координацію між правоохоронними органами, що провадять розслідування корупційних діянь, покращити процедуру зведення, аналізу та поширення комплексної статистики щодо справ про корупцію, що розглядаються всіма правоохоронними органами, так само як і інформації про результати таких справ (рекомендація IV); посилити незалежність прокуратури від політичного впливу та уточнити її повноваження, зосередивши їх на керівництві досудовим розслідуванням і кримінальному переслідуванні (рекомендація V); запровадити єдину систему навчання на постійній основі для особового складу правоохоронних органів та прокуратури щодо виявлення і розслідування корупційних правопорушень, а також створити спеціалізований курс навчання для тих, хто має безпосереднє відношення до боротьби проти корупції (рекомендація VI). За результатами додаткового звіту GRECO щодо виконання Україною рекомендацій за результатами спільного першого та другого оціночного раундів, рекомендація IV виконана у спосіб, що задовольняє, рекомендації V і VI виконані частково [5].

ОЕСР за результатами моніторингу виконання Україною Стамбульського плану дій рекомендувало зосередити можливості правоохоронних органів у сфері боротьби з корупцією, які роздроблені, і створити спеціалізовані оперативні антикорупційні органи кримінального переслідування; розглянути можливість створення спеціалізованої антикорупційної групи зі спеціальними можливостями і уповноваженою виявляти, розслідувати корупційні порушення та здійснювати переслідування осіб, які обвинувачуються в їх вчиненні. Така група могла б бути інтегрованою, але структурно незалежною або функціонувати як окрема структура наявного правоохоронного органу та/або прокуратури. Додатково до розслідування тяжких корупційних злочинів до основних функцій такої групи могло б належати посилення міжвідомчого співробітництва між правоохоронними та контролюючими фінансовими органами, а також органами безпеки при розслідуванні корупційних злочинів (наприклад, шляхом прийняття чітких правил звітності, обміну інфор-

мацією та роботи однією командою при розслідуванні особливо складних справ тощо). Забезпечити належну інтеграцію правоохоронних органів регіонального та місцевого рівнів у систему антикорупційних органів. ОЕСР також рекомендувала забезпечити, щоб компетентні органи, які проводять розслідування та здійснюють переслідування корупційних злочинів, мали в своєму розпорядженні необхідний досвід в області фінансових питань (або за рахунок найму фінансових експертів і аудиторів, або за рахунок забезпечення повного співробітництва відповідних експертів з інших відомств). Нова рекомендація 2.9 ОЕСР вимагає забезпечити без подальшого зволікання ефективну антикорупційну спеціалізацію в правоохоронній системі шляхом створення на основі закону автономного спеціалізованого антикорупційного слідчого органу, структурно незалежного від наявних правоохоронних органів і органів безпеки, націленого на боротьбу з корупцією у вищих ешелонах влади і наділеного відповідними гарантіями незалежності, повноваженнями і ресурсами відповідно до міжнародних стандартів та передовим міжнародним досвідом. Про необхідність забезпечення незалежності і спеціалізації прокуратури та правоохоронних органів, а також створення спеціалізованого антикорупційного правоохоронного органу йшлося і у висновках другого звіту щодо виконання Плану дій з лібералізації візового режиму з країнами Європейського Союзу. При цьому зазначалося, що важливим для такого органу є забезпечення об'єктивної системи призначення, просування по службі та дисциплінарного провадження (включаючи вищі керівні посади), а також повної автономії в оперативній діяльності [6]. Проблема створення окремого правоохоронного антикорупційного органу, який би займався протидією корупції у вищих сферах державної влади, обговорюється в Україні вже давно, і в парламенті були різні законопроекти стосовно створення такого органу з різними назвами, зокрема Державний комітет України протидії корупції, Національне бюро антикорупційних розслідувань України тощо. Наголосимо, що 14 жовтня 2014 року Верховна Рада України прийняла Закон України "Про Національне антикорупційне бюро України". Цей закон визначає правові основи організації та діяльності Національного антикорупційного бюро України. Зокрема, у ст. 1 зазначається, що Національне бюро є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових. Завданням його є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці [7].

З огляду на зазначене, вважаємо, що можна зберегти три основні напрями функціонування МВС України та його територіальних підрозділів як суб'єктів державної антикорупційної політики: 1) участь у формуванні в межах своєї компетенції державної антикорупційної політики; 2) реалізація антикорупційних заходів під час виконання завдань, покладених на МВС України, у тому числі й в середині системи ОВС; 3) участь у реалізації антикорупційних заходів, забезпечення виконання яких покладено на інші органи державної влади через механізми координації і взаємодії.

На основі проведення аналізу діяльності МВС України можна виокремити такі форми реалізації ним державної антикорупційної політики: 1) нормотворча (участь у розробленні антикорупційних нормативно-правових актів); 2) правореалізаційна (ініціативна діяльність МВС України щодо організації виконання підпорядкованими підрозділами антикорупційного законодавства, організація здійснення ОВС заходів із виявлення, розкриття та припинення корупційних злочинів;

здійснення оперативно-розшукової діяльності; забезпечення в передбачених законодавством випадках виконання постанов прокурорів, суддів, слідчих; забезпечення в системі МВС України внутрішньої безпеки; організація і координація роботи з упровадження в практику досягнень науки і провідного досвіду у сфері протидії корупції; інформування про діяльність МВС України щодо здійснення державної антикорупційної політики тощо); 3) спільна з іншими суб'єктами запобігання і протидії корупції діяльність у межах координації та взаємодії.

Таким чином, для забезпечення чіткої спрямованості всіх передбачених антикорупційним законодавством України заходів потрібно закріпити як мету діяльності МВС України із запобігання і протидії корупції істотне зменшення обсягів і сфер розширення корупції, рівня суспільної небезпечності різних форм проявів корупції, впливу корупційних правопорушень на економічні, політичні, правові та інші соціальні процеси. Зважаючи на можливості та потреби правоохоронної практики, а також на розбіжності між вимогами антикорупційного законодавства України, що визначає спеціально уповноважених суб'єктів, які здійснюють заходи щодо виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень, і п. "а" ч. 1 ст. 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення, за яким ОВС наділені правом складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені відповідними статтями Кодексу, потрібно ОВС віднести до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. Крім того, необхідно класифікувати суб'єкти, які здійснюють заходи щодо запобігання й протидії корупції, за ознакою їх функціонального призначення: суб'єкти прямої компетенції, суб'єкти опосередкованої компетенції, суб'єкти координації; уточнити та систематизувати їх перелік.

Слід погодитись із В.Д. Гвоздецьким, який наголошує, що в антикорупційному законодавстві України потрібно удосконалити перелік суб'єктів, які в разі виявлення корупційного правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення працівниками відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, їх структурних підрозділів зобов'язані в межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції. Зокрема, необхідно визначити критерій, на підставі якого можна або не можна віднести до цих суб'єктів і фізичних осіб-підприємців та осіб, що мають доступ до фінансових документів [8, с. 29–30].

Поряд з цим, для всебічного забезпечення вимог чинного законодавства щодо запобігання і протидії корупції на всіх рівнях необхідно передбачити в антикорупційному законодавстві проведення обов'язкової антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів МВС України.

Подолання корупції органами і підрозділами МВС України, його активність як центрального органу виконавчої влади, впливає на рівень авторитету та позитивний імідж ОВС. Антикорупційні заходи, що реалізуються МВС України, повинні мати комплексний характер, кореспондуватися з відповідними програмами галузевих служб ОВС та відображатися в заходах із покращення іміджу міліції в рішеннях місцевих органів влади [9, с. 38].

Отже, створення ефективної загальнодержавної системи запобігання та протидії корупції на основі нової скоординованої політики щодо протидії корупції можливе шляхом імплементації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2014–2017 роки, затвердженої Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII, а також належного впровадження

нового антикорупційного законодавства, зокрема Законів України “Про запобігання корупції” та “Про Національне антикорупційне бюро України”.

Варто зазначити, що в першій редакції Закон України “Про запобігання корупції” не було визначення спеціально уповноважених суб’єктів запобігання і протидії корупції. Однак Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції” внесено низку змін до цього закону та визначено, що спеціально уповноваженими суб’єктами у сфері протидії корупції є органи прокуратури, органи внутрішніх справ України, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції.

Що стосується Антикорупційної стратегії, то вона визначає пріоритети державної антикорупційної політики до 2018 року, реалізація яких створить основу для подальших реформ у цій сфері, зокрема дасть змогу усунути одну з основних причин незадовільного стану справ у сфері антикорупційної політики в Україні, якою є фрагментарність і недосконалість законодавчої та інституційної антикорупційної інфраструктури. Також ця стратегія спрямована на: створення в Україні системи прийняття рішень щодо антикорупційної політики на основі аналізу достовірних даних про корупцію, моніторингу виконання цих рішень та їх впливу на стан справ з корупцією незалежним спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики в партнерстві із громадянським суспільством, а також формування суспільного підтримання в подоланні корупції; створення системи доброчесної та професійної публічної служби відповідно до міжнародних стандартів та кращого світового досвіду; запровадження ефективних антикорупційних програм у центральних органах виконавчої влади; створення системи інструментів, які б дозволяли ефективно виявляти та розслідувати корупційні злочини, конфісковувати майно, яке було предметом злочинної діяльності або одержане як її наслідок, притягувати до відповідальності осіб, причетних до вчинення корупційних злочинів, тощо.

Така ситуація зобов’язує органи внутрішніх справ своєчасно виявляти негативні закономірності в соціально-економічній обстановці, усувати причини та умови корупції, налагоджувати дієвий обмін інформацією з іншими правоохоронними органами, здійснювати профілактику корупційних правопорушень у різних сферах суспільного життя, розробляти дієві заходи взаємодії не лише з правоохоронними органами України, а й інших країн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концептуальні підходи до реформування ОВС як складової правоохоронної системи та сектору безпеки і оборони України / Інформаційно-аналітичні матеріали // Центр Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://razumkov.org.ua/upload/przh_Melnyk_militsiya_2015_8_5.pdf.
2. *Алфьоров С.М.* Адміністративно-правовий механізм протидії корупції в органах внутрішніх справ : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / С.М. Алфьоров. – Х. : Харківський нац. ун-т внутр. справ, 2011. – 444 с.
3. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2014 № 401 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 72. – Стор. 24. – Ст. 2026.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ : Закон України від 12.02.2015 № 193-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2015. – № 21. – Ст. 134.
5. Оціночний звіт GRECO за результатами Спільних 1-го і 2-го раундів оцінювання України 29.06.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://old.minjust.gov.ua/anti_corruption_grecorep//Greco_RC-I-II_\(2009\)_2E_Addendum_Ukraine_FINAL_CONF_\(Ukr\).zip](http://old.minjust.gov.ua/anti_corruption_grecorep//Greco_RC-I-II_(2009)_2E_Addendum_Ukraine_FINAL_CONF_(Ukr).zip).

6. Second progress report on the implementation by Ukraine of the Action Plan on Visa Liberalisation. Joint staff working document. Brussels, 9.2.2012, SWD (2012) 10 final [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/home-affairs/news/intro/docs/20120209/UA%202nd%20PR%20VLAP%20SWD%202012%2010%20FINAL.pdf>.

7. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2014. – № 47. – Ст. 2051.

8. *Гвоздецький В.Д.* Адміністративно-правові та організаційні засади запобігання і протидії корупції в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / В.Д. Гвоздецький. – К. : ДНДІ МВС України, 2015. – 40 с.

9. *Заброда Д.Г.* Основні напрями діяльності МВС України як суб'єкта державної антикорупційної політики / Д.Г. Заброра // Реформування органів внутрішніх справ: проблеми та перспективи (вітчизняний і зарубіжний досвід) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 28–29 берез. 2014 р.). – Дніпропетровськ, 2014. – С. 36–38.

Отримано 22.05.2015